



Bruxelles, den 8.11.2023
COM(2023) 719 final

ANNEXES 1 to 2

BILAG

til

Forslag til Rådets henstilling

"Et mobilt Europa" — muligheder for læringsmobilitet for alle

{SWD(2023) 719 final} - {SWD(2023) 720 final}

BILAG I

En politisk ramme for mobilitet for lærere

Det fremgår af Kommissionens meddelelse fra 2020 om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025¹, at Kommissionen "vil arbejde sammen med medlemsstaterne og interessenterne om en politisk ramme til fremme af læringsmobilitet blandt lærere og kvaliteten heraf i Europa baseret på deres faktiske mobilitetsbehov".

Resolutionen om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) indeholder konkrete foranstaltninger til imødegåelse af prioriteringen af lærere og undervisere. Dette indebærer endvidere en undersøgelse af muligheden for at udvikle en politisk ramme for lærermobilitet.

Dette mandat bygger på, at lærere står over for særlige udfordringer, som også analyseres i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager dette forslag.

Denne ramme skitserer en række foranstaltninger, der skal gennemføres på skoleniveau samt på lokalt og regionalt niveau og systemniveau for at fjerne hindringer for lærermobiliteten som identificeret i EU's medlemsstater. Ambitionen er, at rammen skal tjene som inspiration for interessenter, der er villige til at udvikle deres egne strategier for lærermobilitet i overensstemmelse med deres respektive systemer. Rammen supplerer og udbygger yderligere de foranstaltninger, der er angivet i Rådets konklusioner om fremme af læreres og underviseres mobilitet under grund- og efteruddannelse og om udnyttelse af lærermobilitet på skoler og i lokalsamfund. I Rådets konklusioner understreges den positive indvirkning, som læringsmobilitet i udlandet har på lærernes faglige udvikling og på uddannelsessystemerne, samtidig med at hindringerne for mobilitet tydeliggøres. I dette bilag tages der højde for behovet for at overvinde sådanne hindringer for at gøre lærermobilitet til en fast komponent både i lærernes grunduddannelse og i deres løbende faglige udvikling.

Den underliggende idé er, at lærernes læringsmobilitet bør udgøre en væsentlig del af lærernes grunduddannelse og faglige udvikling, at det kan øge erhvervets attraktivitet, og at det er en hjørnesten i den videre udvikling af skoler og uddannelsessystemer i retning af det europæiske uddannelsesområde.

Kommissionen vil hjælpe medlemsstaterne, navnlig gennem udveksling af bedste praksis og peerlæring, med at indføre de nødvendige ordninger og foranstaltninger, der er skitseret i dette dokument; Kommissionen vil bygge videre på den gode praksis, der er blevet udviklet inden for rammerne af Erasmus+-programmet, herunder Erasmus+-lærerakademierne, der har til formål at yde støtte til lærere i begyndelsen af deres karriere og styrke deres faglige udvikling.

Interessenter på skoleniveau, regionalt og lokalt niveau og systemniveau kan nå de ovenfor skitserede generelle mål ved at:

1. INTEGRERE MOBILITET I LÆRERNES GRUNDUDDANNELSE OG LØBENDE FAGLIGE UDVIKLING

a) Grunduddannelse

- Integrere inklusiv og kønsbalanceret mobilitet i lærernes grunduddannelse som en kraftigt anbefalet del af deres læseplaner.

¹ [COM\(2020\) 625 final](#).

- Anerkende læringsmobilitet som en integreret del af lærernes grunduddannelse, navnlig undervisningsopgaver i udlandet, som værende sidestillet med uddannelsesaktiviteter på skoler på en national uddannelsesinstitution.
- Øremærke tidsintervaller ("mobilitetsvinduer") i løbet af det akademiske år for lærernes grunduddannelse, således at lærerne let kan deltage i mobilitetsperioder, uden at dette påvirker deres studier.
- Indføre moduler i læseplanerne på lærernes grunduddannelse til erhvervelse af de færdigheder, der er nødvendige for at gennemføre læringsmobilitetsperioder i udlandet (f.eks. sprogkundskaber, kulturel formidling, digitale færdigheder).

b) Løbende faglig udvikling

- Formelt belønne lærere, der gennemfører en mobilitetsperiode i udlandet, og anerkende resultaterne som en legitim og værdifuld del af deres erhvervsmæssige aktivitet.
- Identificere og integrere mobilitetsvinduer i løbet af skoleåret, når det er hensigtsmæssigt og nemt at gennemføre en udsendelse og modtagelse af lærere og fremtidige lærere, og det er sikret, at der er afløsende lærere til rådighed, når det er nødvendigt.
- Indgå bilaterale aftaler på nationalt eller, hvor det er relevant, regionalt plan for at finde løsninger, navnlig med henblik på anerkendelse og sammenlignelighed af erhvervede færdigheder (f.eks. gennem en fælles kvalitetsramme og ved at gøre brug af en standardiseret terminologi for færdigheder på europæisk plan).
- Støtte skolerne med passende ressourcer og fleksible procedurer, når lærere, der deltager i mobilitetsordninger, skal afløses midlertidigt.

2. FORBEDRE SAMARBEJDET PÅ LOKALT PLAN VED AT UDVIKLE OG GENNEMFØRE EN STRATEGISK TILGANG TIL LÆRERMOBILITET:

a) Integrere lærermobilitet i skolernes overordnede udvikling

- Tilskynde politiske beslutningstagere, skoleledere, undervisere på læreruddannelsen og relevante interessenter til at redegøre for, hvordan læringsmobilitet, herunder lærermobilitet — uanset deres undervisningsekspertise og køn — kan integreres i strategien for skoleudvikling.
- Fastsætte mål på kort, mellemlang og lang sigt for læringsmobilitet, der skal indgå i den overordnede strategi for skoleudvikling, herunder udsendelse og modtagelse af lærere (bl.a. lærere under uddannelse og andet skolepersonale) og samarbejdsprojekter med organisationer i udlandet (herunder onlinesamarbejde).
- Følge en progressiv strategi for gennemførelse af disse mål med udgangspunkt i anvendelsen af digitale værktøjer og platforme, bilateralt samarbejde og samarbejde med grænseregioner.
- Fremme samarbejde mellem skoler i samme område eller region for at lette adgangen til afløserer for de lærere, der deltager i læringsmobilitetsprogrammer.
- Udnytte det lokale system af organisationer, der er involveret i uddannelse, til at finde partnere i udlandet.
- Oprette netværk af deltagende institutioner mellem medlemsstaterne med henblik på at udvikle et system for lærermobilitet baseret på lokale, regionale og nationale

uddannelsesmyndigheders registre, skolekonsortier, eTwinning-fællesskabet og andre eksisterende netværk.

- Styrke læreres mobilitet ved at forbedre deres sprogkunderskaber, øge innovative metoder til sprogundervisning og sprogindlæring og bringe flersprogethed ind i klasseværelset.

b) Tildele de nødvendige ressourcer

- Afsætte særligt personale (mobilitetskoordinatorer) til at forberede og gennemføre mobilitetsprojekter og -aktiviteter, herunder mentorordninger for mobile lærere, støtte til værts- og sendeinstitutioner og håndtering af logistik og administrative procedurer såsom indkvartering, indkomstbeskatning og social sikring på det mest hensigtsmæssige niveau (skoler, lokale uddannelsesmyndigheder).
- Samle ressourcerne hos de lokale uddannelsesmyndigheder for at håndtere den administrative arbejdsbyrde, der er forbundet med forberedelsen og forvaltningen af mobilitetsprojekter, navnlig for at gøre det muligt for de skoler, der har de færreste midler, at deltage i læringsmobilitetsaktiviteter.
- Forbedre uddannelsesinstitutionernes kapacitet til at tage imod og drage fordel af mobilitetsaktiviteter for både praktiserende og kommende lærere og undervisere, idet der drages fuld fordel af samarbejdet med Erasmus+-lærerakademier.
- Anerkende og belønne det arbejde, der udføres af personale, som sikrer mobilitetsmuligheder på stedet.
- Støtte skoler, der er aktive inden for mobilitetsprojekter, ved at stille yderligere ressourcer til rådighed for dem.
- Ud over Erasmus+ fremme synergier med andre lokale og nationale fonde samt EU-fonde, navnlig Den Europæiske Socialfond Plus og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

3. FREMME FORDELENE VED LÆRINGSMOBILITET OG STØTTE DEN MED NØDVENDIG UDDANNELSE

- Øge bevidstheden blandt beslutningstagere på alle niveauer i uddannelsessystemet (navnlig skoleledere og andre ledere på lokalt og regionalt plan) med hensyn til fordelene ved grænseoverskridende læringsmobilitet for uddannelsespersonale og indvirkningen på organisationernes udvikling, herunder ved at hjælpe eleverne med at erhverve fremmedsprogfærdigheder.
- Tilbyde uddannelse for skoleledere (herunder gennem jobskyggeordninger i udlandet) i skoleudvikling støttet af læringsmobilitet i udlandet.
- Skabe incitament for og værdsætte det arbejde, der udføres af skoleledere, der inddrager deres skoler og personale i mobilitetsprojekter.
- Værdsætte og fremme de positive virkninger af sådanne erfaringer for lærere, elever og udviklingen af skoler og skoleuddannelse på lokalt, regionalt og nationalt plan.

BILAG II

En politisk ramme for mobilitet for lærlinge

Lærlingeuddannelser² har siden 2010 været et centralt element i de europæiske politikker for erhvervsrettet uddannelse, begyndende med Bruggekommunikéet og gentaget i 2020 med Osnabrückerklæringen og Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse. Siden er der blevet udviklet specifikke politiske prioriteter, som i dag også omfatter realiseringen af grænseoverskridende mobilitet til læringsformål for lærlinge. Mobilitet for lærlinge giver klare fordele for unge med hensyn til uddannelse og beskæftigelsesegnethed, for virksomhederne, efterhånden som arbejdsstyrkens kvalifikationer udvides, og for samfundet som helhed. De færdigheder og kompetencer, der udspringer af den grænseoverskridende mobilitet (f.eks. interkulturelle færdigheder, organisatoriske færdigheder, sprogkundskaber og andre færdigheder, der kan overføres, eller specifikke færdigheder på et teknisk område, der ikke i forvejen findes i sendevirksomheden/-institutionen), kan ikke erhverves derhjemme. På grund af en række specifikke hindringer, herunder kompleksiteten af de retlige forpligtelser i forbindelse med lærlinges administrative status, deres unge alder, forskellige nationale lærlingeordninger og læseplaner og risikoen for produktivitetstab for arbejdsgivere, har lærlinge imidlertid begrænset adgang til læringsmobilitetserfaringer. I dette bilag foreslås det at indføre en strategisk ramme på nationalt plan for at lette mobiliteten for lærlinge på individuelt niveau samt på system- og virksomhedsniveau. Bilaget tager udgangspunkt i bestemmelserne i Rådets henstilling om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet.

Det henstilles til medlemsstaterne at indføre en ramme til støtte for lærlinges mobilitet inden for erhvervsrettet uddannelse på grundlag af følgende principper:

1. KRAV PÅ SYSTEMNIVEAU TIL FREMME AF MOBILITETEN FOR LÆRLINGE

- a) Inkludere mobilitet for lærlinge som led i en national internationaliseringsstrategi for uddannelse og sektorspecifikke (økonomiske) strategier – dette kan omfatte en trinvis tilgang, der bygger på kortvarig mobilitet, mobilitet i grænseregioner eller udvalgte sektorer, eller som fremmer kortvarige kollektive mobilitetsordninger eller rotationsbaserede mobilitetsordninger.
- b) Fremme internationalisering ved at bygge videre på den knowhow, der findes i erhvervsekspertisecentre, som forbinder referenceudbydere af erhvervsrettet uddannelse på tværs af medlemsstaterne, tilskynde til samarbejde, herunder med en bred vifte af interessenter, og tilstræbe at udvikle læseplaner og kvalifikationer af høj kvalitet med fokus på sektorspecifikke behov for færdigheder og samfundsmæssige udfordringer. Erhvervsekspertisecentrenes arbejde omfatter en række aktiviteter, der vedrører integration af de lærendes mobilitet i læseplanerne og forbedring af kvaliteten af og mulighederne for lærendes mobilitet i udlandet. De fungerer som

² I henhold til [Rådets henstilling 2018/C af 15. marts 2018 om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet \(europa.eu\)](#) forstås lærlingeuddannelser som formelle erhvervsuddannelsesordninger:

- a) som kombinerer læring i uddannelsesinstitutioner med omfattende arbejdsbaseret læring i virksomheder og på andre arbejdspladser
- b) som fører til nationalt anerkendte kvalifikationer
- c) som er baseret på en aftale, der fastsætter lærlingens, arbejdsgiverens og, hvor det er relevant, erhvervsuddannelsesinstitutionens rettigheder og forpligtelser, og
- d) hvor lærlingen aflønnes eller på anden måde kompenseres for den arbejdsbaserede del.

drivkræfter for ekspertise og innovation og fremmer de erhvervsrettede uddannelsers proaktive rolle i den lokale og regionale økonomiske udvikling.

- c) Afsætte særligt personale (ambassadører, kontaktpunkter, mobilitetskoordinatorer) på lokalt og nationalt plan til at øge bevidstheden om og lette mobiliteten for lærlinge, for så vidt angår de forskellige nationale og regionale ordninger, og yde støtte til forberedelse og gennemførelse af mobilitetsprojekter og -aktiviteter, herunder mentorordninger for lærlinge, støtte til værts- og sendeinstitutioner og håndtering af logistik og administrative procedurer.
- d) Fremme et system for mobilitet for lærlinge ved bl.a. at oprette nye netværk eller styrke eksisterende netværk mellem arbejdsgivere, erhvervsuddannelsesudbydere, offentlige arbejdsformidlinger og arbejdsmarkedets parter ved at drage fordel af eksisterende initiativer såsom den europæiske alliance for lærlingeuddannelser.
- e) Indføre læseplaner for at lette lærlinges mobilitet uden at bringe afslutningen af deres studier i fare og anerkende de læringsresultater, de har opnået i udlandet (f.eks. ved at integrere et særligt mobilitetsmodul i læseplanerne eller indføre fjernundervisning, hvor det er nødvendigt og muligt).
- f) Sikre nem adgang til oplysninger om retlige og administrative krav til mobilitet for lærlinge med hensyn til mobile lærlinges kompensation og retlige status.
- g) Mindske den administrative byrde i forbindelse med ansøgningsprocessen og fremskynde visum- og opholdstilladelsesprocedurerne for indkommende lærlinge fra tredjelande, hvor det er relevant og i overensstemmelse med direktiv 2016/801.
- h) Tilskynde til bilaterale aftaler om mobilitet for lærlinge med andre medlemsstater og tredjelande (eller regioner, hvis det er relevant) for at fjerne eventuelle vedvarende hindringer og med henblik på anerkendelse og sammenlignelighed af erhvervede færdigheder (f.eks. gennem en fælles kvalitetsramme, der har fokus på de specifikke nationale spørgsmål i forbindelse med mobilitet for lærlinge og lærlingeuddannelsessystemerne i de to lande).
- i) Inddrage arbejdsmarkedets parter i alle faser af udformningen, gennemførelsen og opfølgningen af strategier og ordninger for lærlinges mobilitet.

2. STØTTE TIL LÆRLINGE

- a) Gennemføre mobilitet på en inklusiv måde og yde specifik støtte til personer med handicap og personer med færre muligheder.
- b) Supplere Erasmus+-tilskud med yderligere midler til dækning af omkostningerne forbundet med lærlinges mobilitet.
- c) Fremme pædagogiske ordninger og værktøjer til støtte for lærlinges mobilitet, f.eks. gennem fjernundervisning for at overvinde forskellene i den tostrengede struktur inden for læring og uddannelse.
- d) Yde øget støtte til og gennemføre opsøgende arbejde over for lærlinge, herunder inden for støtte til sproglig forberedelse (udvikling af specifikt sprogindlæringsmateriale for visse erhverv på værtslandets sprog).
- e) Udvikle ledsageforanstaltninger for lærlinge, der rejser til udlandet, f.eks. ved at udvikle en mentor/buddy-ordning for forberedelsesfasen, tilbyde virtuel mobilitet i forberedelsesfasen (som supplement til fysisk mobilitet) og under opholdet eller støtte lærlinge, når de vender tilbage, med at blive reintegreret i deres arbejdsmiljø og gøre brug af deres nyerhvervede færdigheder.

- f) Fremme muligheder for lærlinge på erhvervsuddannelsesskoler, herunder Erasmus+-muligheder og internationale mobilitetsordninger, via et særligt netværk af rådgivere og sociale medier.
- g) Fremme de muligheder for lærlinge, der tilbydes på Eures-onlineportalen for at hjælpe mobile lærende i deres overgang til arbejdsmarkedet.

3. STØTTE TIL VIRKSOMHEDER

- a) Give økonomiske incitamenter for arbejdsgivere som kompensation for den periode, hvor lærlinge opholder sig i udlandet, samt for lærlinge til at vende tilbage til deres udsendende arbejdsgiver (f.eks. en bonus ved afslutning af et program eller et løntilskud, hvis de ansættes efter endt uddannelse).
- b) Yde målrettet bistand til arbejdsgivere, navnlig til små og mellemstore virksomheder, f.eks. ved at støtte etableringen af formidlingsnetværk mellem værts- og sendelande, helst på sektorbasis, for at hjælpe virksomheder med organisatoriske spørgsmål og retlige krav.
- c) Fremme grænseoverskridende samarbejde mellem offentlige arbejdsformidlinger og arbejdsgivere ved at undersøge foranstaltninger, der tilbyder erhvervsuddannelsesmuligheder i udlandet for lærlinge i sektorer, der er berørt af den grønne og den digitale omstilling. Støtte grænseoverskridende samarbejde mellem offentlige arbejdsformidlinger og arbejdsgiverorganisationer for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft inden for grønne og digitale erhverv via lærlingeprogrammer. Overvej som udgangspunkt grænseoverskridende regionale partnerskaber mellem offentlige arbejdsformidlinger.
- d) Fremme Erasmus+-muligheder og den europæiske alliance for lærlingeuddannelser blandt virksomheder med fokus på fordelene ved at modtage og udsende lærlinge på mobilitetsophold.